

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

3 april 2009

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Jan Roegiers en Johan Verstreken, mevrouw Anne Marie Hoebeke
en de heren Piet De Bruyn en Eloi Glorieux –**

betreffende de relaties met de Koerdische Autonome Regio in Irak

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking en Toerisme
uitgebracht door mevrouw Sabine Poleyn**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire.

Vaste leden:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Stefaan Sintobin, Roland Van Goethem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire;

de dames Sabine Poleyn, Miet Smet, de heren Luc Van den Brande, Johan Verstreken;

de heer Marnic De Meulemeester, de dames Stern Demeulenaere, Anne Marie Hoebeke;

de heren Flor Koninckx, Jan Roegiers, mevrouw Anissa Tamsamani.

Plaatsvervangers:

de dames Agnes Bruyninckx, Hilde De Lobel, de heer Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Christian Verougstraete;

de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Cindy Franssen, de heer Koen Van den Heuvel, mevrouw Monica Van Kerrebroeck;

de heren Louis Bril, Patrick De Klerck, Marc van den Abeelen;

de heren Philippe De Coene, Kurt De Loor, mevrouw Michèle Hostekint.

Toegevoegde leden:

de heer Eloi Glorieux;

de heer Piet De Bruyn.

Zie:

2191 (2008-2009)

- Nr. 1: Voorstel van resolutie
- Nr. 2: Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. Uiteenzetting door de heer Jan Roegiers namens de indieners van het voorstel van resolutie.....	4
II. Bespreking	4
III. Stemming.....	6
1. Amendement 1	6
2. Amendement 2.....	6
3. Stemming over het geamendeerde voorstel van resolutie.....	6
Tekst aangenomen door de commissie	7

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme werd op datum van donderdag 2 april 2009 een voorstel van resolutie inzake de relaties van Vlaanderen met de Koerdische regio in Irak besproken. Naar aanleiding van deze bespreking werden twee beperkte amenderingen doorgevoerd, waarna het voorstel van resolutie in kwestie werd aangenomen bij eenparigheid van stemmen.

I. UITEENZETTING DOOR DE HEER JAN ROEGIERS NAMENS DE INDIENERS VAN HET VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Bij de aanvang van zijn toelichting wijst de heer *Jan Roegiers* er meteen op dat er door de resolutie-indieners ook twee amendementen werden ingediend op de oorspronkelijke tekst (*Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2191/2). Voor een goed begrip der dingen zal hij ook meteen het eerste amendement, dat ertoe strekt de terminologie ‘autonome regio’ overal – ook in de titel van het voorstel van resolutie – te vervangen door ‘federale regio’, toelichten. De reden hiervoor is dat men vanuit de vertegenwoordiging van de Koerdische regionale regering bij de Europese Unie heeft laten weten dat de huidige Iraakse Grondwet gewaagt van ‘federale’ en niet van ‘autonome’ regio. Ten einde conform te zijn aan de ter plekke gebruikte terminologie, dient dan ook een aanpassing te worden doorgevoerd in de tekst en de titel van het voorstel van resolutie. Vandaar dat hij het vanaf nu zal hebben over de Koerdische Federale Regio in Irak, die overigens wel degelijk een zeer ruime mate van autonomie geniet.

De heer Roegiers haalt daarna aan dat hij, ondertussen reeds vele jaren geleden, een gesprek had met Willy Kuijpers waarin deze zich herinnerde dat hij toen hij – nu bijna drie decennia geleden – weer eens terug kwam van een van zijn vele buitenlandse missies, zijn verhaal over de Koerden aan vrijwel geen enkele journalist kwijt kon. Er was totaal geen interesse voor. Zowat niemand in Vlaanderen en nauwelijks iemand in Europa had toen enig zicht op de Koerdische kwestie. Vandaag ligt dat natuurlijk helemaal anders. Zowat iedereen weet dat de Koerden een volk zijn dat verspreid is over een aantal landen: Turkije, Irak, Iran, Syrië en zelfs Armenië. Maar enkel in Irak hebben de Koerden, overigens sinds relatief kort, een autonome thuisregio die ook erkend is door de

Iraakse Grondwet. Deze laatste is in 2005 tot stand gekomen en kent Koerdistan, binnen Irak, een ruime mate van autonomie toe.

Zoals iedereen weet heeft Irak sinds de val van het regime van Saddam Hoessein in 2003, een bijzonder turbulente periode doorgemaakt. De regio van Iraaks Koerdistan vormde echter een uitzondering, in de zin dat hier – zeker verhoudingsgewijs, maar ook in absolute termen – het geweld van veel geringere omvang was. In vergelijking met de rest van Irak vormde het zelfs bijna een oase van rust. Deze stabiliteit van de Iraaks-Koerdische regio bood heel wat perspectieven. Op de eerste plaats natuurlijk voor de Koerden zelf, maar ook voor potentiële buitenlandse geïnteresseerden. Zo met name, Vlaanderen, dat insgelijks een bijzonder ruime mate van autonomie heeft binnen België. Daarom ook wordt er in het voorstel van resolutie op aangedrongen dat er tussen de beide entiteiten economische, sociale en culturele samenwerking zou worden tot stand gebracht. Zulks kan immers een positieve bijdrage leveren aan het bestendigen van de stabiliteit en de verdere vreedzame ontwikkeling van deze zo vaak door oorlogen of andere gewapende conflicten geteisterde regio.

Meer specifiek vragen de indieners van het voorstel van resolutie aan de Vlaamse Regering om te onderzoeken of en in welke mate Vlaanderen politieke contacten met de Koerdische regio in Irak kan uitbouwen, na te gaan of er op cultureel vlak bilaterale contacten kunnen worden uitgebouwd en ten slotte om na te gaan of er voor het Vlaamse bedrijfsleven ook voldoende economische opportuniteiten zijn om de uitbouw van economische relaties tussen Vlaanderen en de Iraaks-Koerdische regio te bevorderen.

II. BESPREKING

Mevrouw *Sabine Poleyn* stelt vast dat de kern van het voorstel van resolutie erin bestaat de Vlaamse Regering te laten onderzoeken welke politieke, economische en culturele contacten er desgevallend kunnen worden uitgebouwd met de Koerdische regio in Irak. Op zich heeft ze daar niet echt problemen mee, maar ze vraagt zich wel af of een en ander strookt met de Vlaamse beleidsoptie voor concentratie van onze buitenlandse inspanningen. Dit geldt weliswaar heel in het bijzonder voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, maar ook op de andere domeinen van het Vlaams buitenlands beleid poogt men de – al bij al toch beperkte – middelen zo efficiënt mogelijk, en

dus zo geconcentreerd mogelijk, in te zetten. Als het kleine Vlaanderen overal ter wereld aanwezig wil zijn en overal iets wil doen, is volgens mevrouw Poleyn het risico op versnippering verre van denkbeeldig.

Met alle, aan dit huis eigen, sympathie voor de volkeren die geen erkende staat hebben (een situatie die ook ooit voor Vlaanderen gold, tot het zeer verre gaande autonomie kreeg), vreest mevrouw Poleyn toch dat we hier misschien een stap te ver gaan. Ook in praktisch opzicht heeft ze overigens vragen. Qua bereikbaarheid is de regio van Iraaks Koerdistan immers niet meteen optimaal gelegen. Heeft Flanders Investment & Trade (FIT) ergens in de omringende landen een kantoor? En zijn er al culturele contacten met enig land of enige regio in dat werelddeel? Tenzij men haar van het tegendeel kan overtuigen, komt het het lid voor dat men op al deze vlakken nog compleet van nul zou moeten vertrekken, wat niet bepaald optimaal te noemen is.

De heer *Jan Roegiers* antwoordt hierop dat het principe van de concentratie in essentie van toepassing is op de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking – waar men zich toelegt op Zuidelijk Afrika – maar dat in deze zeker geen sprake is van ontwikkelingssamenwerking. Het zoeken van nieuwe politieke, culturele en economische contacten wordt dus geenszins ingeperkt door dit beginsel.

De heer *Luk Van Nieuwenhuysen* stelt vast dat het tweede amendement van de resolutie-indieners ertoe strekt om in de oorspronkelijke tekst de term diplomatieke contacten te laten wegvallen. De verantwoording die daarvoor wordt gegeven luidt dat Vlaanderen niet de intentie zou hebben om een eigen diplomatie uit te bouwen. Dit bevreemdt de heer *Luk Van Nieuwenhuysen* toch enigszins. Vlaanderen bouwt immers wel degelijk een diplomatiek netwerk uit. De vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering hebben immers ook een diplomatiek statuut. Derhalve dringt de vraag zich op wat men precies bedoelt met dit amendement en de daarbij horende verantwoording. Gaat het er louter om duidelijk te maken dat men niet de intentie heeft om een vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering naar Iraaks Koerdistan te sturen of bedoelt men het ruimer? Men moet in elk geval voorzichtig zijn met de formulering. Het schrappen van die passage zonder nadere precisering is zeker niet wenselijk.

De heer *Jan Roegiers* repliceert hierop dat de schrapping van het woord ‘diplomatieke’ en de daarbij horende verantwoording inderdaad restrictief bekeken moet worden. Vanzelfsprekend heeft Vlaanderen de intentie om geleidelijk aan zijn diplomatiek netwerk over de wereld uit te breiden. Maar het is pertinent niet de bedoeling van dit voorstel van resolutie om aan de Vlaamse Regering te vragen dat ze een vertegenwoordiger zou sturen naar de Koerdische Federale Regio in Irak. Om die onduidelijkheid weg te nemen – ook in hoofde van de Koerdische regionale regering – hebben de indieners van het voorstel van resolutie het opportuun geacht om het woord ‘diplomatieke’ te schrappen. Meer moet daar niet achter gezocht worden.

Een tweede element dat de heer *Luk Van Nieuwenhuysen* wenst aan te halen is de aanbeveling naar het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (FIT) om te onderzoeken welke opportuniteiten daar eventueel aanwezig zijn. Zijns inziens is dit zowel een overbodige aanbeveling als een milde bevoegdheidsoverschrijding van het parlement. Met het eerste bedoelt hij dat FIT sowieso permanent de opdracht heeft om, waar dan ook, na te gaan of er geen opportuniteiten bestaan voor het Vlaamse bedrijfsleven. Met het tweede bedoelt hij dat in het kader van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid FIT het statuut van een extern verzelfstandigd agentschap heeft gekregen, waarin vooral de afgevaardigden van het bedrijfsleven in de raad van bestuur van de instelling een sturende rol hebben toegewezen gekregen. Dientengevolge is het niet meer aan de politieke wereld om instructies te geven aan FIT. Als de Koerdische regio in Irak effectief zo rijk aan opportuniteiten is voor het Vlaamse bedrijfsleven, dan zal FIT daar zelf dus wel op afgaan. Het derde punt van het dispositief van de resolutie is dus eigenlijk enigszins overbodig.

De heer *Jan Roegiers* beaamt in zijn antwoord dat noch het Vlaams Parlement noch de Vlaamse Regering nog dergelijke opdrachten kan geven aan FIT. Vandaar trouwens ook dat de gehanteerde formulering erg voorzichtig is. Er wordt bij FIT enkel op aangedrongen dat het een en ander zou onderzoeken. En uiteraard moet een en ander daarbij organisch groeien. Met andere woorden, een en ander moet vanuit de raad van bestuur van FIT zelf komen. Deze moet zich geroepen voelen om de onmiskenbaar bestaande opportuniteiten te gaan ontdekken.

Met dit voorstel van resolutie wordt enkel een aanzet gegeven. Het is aan FIT zelf om te beslissen of het agentschap al dan niet op deze aanbeveling ingaat. Er is dus geen sprake van enige verplichting. Maar in praktische termen komt het de indieners van het voorstel van resolutie voor dat het goed zou zijn om naast de politieke en de culturele piste ook de economische weg te bewandelen.

Afsluitend stelt de heer *Piet De Bruyn*, als mede-indiener, dat het hier zijns inziens om een zinvolle maar zeer bescheiden poging gaat om, qualitate qua als Vlaams Parlement en dus als vertegenwoordiging van het Vlaamse volk en de Vlaamse regio, contacten te leggen op verschillende domeinen (cultureel, economisch, politiek), met een regio en een volk dat een bijzonder bewogen geschiedenis achter de rug heeft. Dit alles in de hoop dat zulks voor beiden een zinvolle samenwerking kan worden. De heer De Bruyn wijst er verder nog op dat hij in de loop van december 2008 het genoegen heeft gehad om hier in het Vlaams Parlement de voorzitter van het Koerdische Regionale Parlement te ontvangen. Tijdens het lange gesprek dat zij bij die gelegenheid hadden, viel het de spreker op hoe goed zijn Koerdische partners op de hoogte waren van de parallellen die er desgevallend te trekken zijn tussen de staatkundige situatie van Vlaanderen en Brussel enerzijds en de Koerdische situatie in Irak anderzijds.

III. STEMMING

1. Amendement 1

Ter stemming gelegd wordt amendement nr. 1 (*Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2191/2*) aangenomen bij unanimité van acht stemmen.

2. Amendement 2

Ter stemming gelegd wordt ook amendement nr. 2 (*Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2191/2*) aangenomen bij unanimité van acht stemmen.

3. Stemming over het geamendeerde voorstel van resolutie

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het aldus geamendeerde voorstel van resolutie van de heren Jan Roegiers en Johan Verstreken, mevrouw Anne Marie Hoebeke en de heren Piet De Bruyn en Eloï Glorieux betreffende de relaties met de Koerdische Federale Regio in Irak, ten slotte eveneens aangenomen bij unanimité van acht stemmen.

De verslaggever,

De waarnemend voorzitter,

Sabine POLEYN

Jan ROEGIERS

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

betreffende de relaties met de Koerdische Federale Regio in Irak

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:

- 1° de zelfstandige status die de Koerdische Federale Regio sinds 2005 in Irak bezit;
- 2° de erkenning door de Iraakse Grondwet van het Koerdisch Nationaal Parlement, van de Koerdische regionale regering en van de Peshmerga-wacht;
- 3° de erkenning van de Koerdische Federale Regio door de Verenigde Naties (VN);
- 4° de grondwettelijke bevoegdheid die de Koerdische Federale Regio bezit om, onafhankelijk van de regering in Bagdad, een eigen economisch beleid te ontwikkelen;

– overwegende dat:

- 1° de veiligheidssituatie in de Koerdische Federale Regio in niets te vergelijken is met andere grote delen van Irak;
- 2° sinds maart 2003 geen enkele militair in dienst van de coalitietroepen in deze regio is gesneuveld, noch dat er terroristische daden in de vorm van bomaanslagen, ontvoeringen of bedreigingen tegen buitenlanders hebben plaatsgehad;
- 3° de Koerdische Federale Regio zich wil profileren als een aantrekkelijke regio voor buitenlandse investeerders en het daarom een bijzondere investeringswet aannam die bijzondere voordelen biedt;

– is er van overtuigd dat economische, sociale en culturele samenwerking tussen Vlaanderen en de Koerdische Federale Regio een positieve bijdrage kan leveren aan het bestendigen van de stabiliteit en de verdere vreedzame ontwikkeling van een

doorheen de geschiedenis door oorlogen en conflicten geteisterde regio;

– vraagt de Vlaamse Regering:

- 1° te onderzoeken of en in welke mate Vlaanderen politieke contacten met de Koerdische Federale Regio in Irak kan aanknopen en bij positieve evaluatie ervan die ook effectief uit te bouwen;
- 2° na te gaan of er op cultureel vlak bilaterale contacten kunnen worden uitgebouwd en of er uitwisselingsprojecten kunnen worden opgezet;
- 3° er bij Flanders Investment & Trade (FIT) op aan te dringen te onderzoeken welke opportuniteiten de Koerdische Federale Regio in Irak biedt voor het Vlaamse bedrijfsleven en desgevallend de uitbouw van economische contacten en relaties te ondersteunen.